

Vergaderjaar 2022–2023

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

Nr. 398

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 april 2023

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda van de Onderwijs-, Jeugd-, Cultuur- en Sportraad (OJCS-Raad) aan voor het onderdeel Jeugd, dat op maandag 15 mei plaatsvindt, onder het Zweedse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in Brussel.

In de bijlage worden de onderwerpen nader toegelicht en treft u per onderwerp het doel van de Raadsbehandeling, de inhoud van het onderwerp, de inzet van Nederland en een indicatie van het krachtenveld aan.

Nederland zal tijdens de Raad worden vertegenwoordigd door de Plaatsvervangend Permanent Vertegenwoordiger.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. van Ooijen

GEANNOTEEERDE AGENDA OJCS RAAD– JEUGD

Jeugd – Maandag 15 mei

Voor de Jeugdraad staan de volgende onderwerpen geagendeerd:

- Raadsconclusies inzake de sociale dimensie van een duurzaam Europa voor jongeren
- Raadsresolutie over de resultaten van de 9e cyclus van de EU Jongerendialoog
- Raadsresolutie over het werkplan 2022–2024 als onderdeel van de EU Jeugdstrategie
- Beleidsdebat over nader te bepalen thema m.b.t. «duurzaamheid & inclusie».

Raadsconclusies inzake de sociale dimensie van een duurzaam Europa voor jongeren

Inhoud

De **Raadsconclusies** sluiten aan op de EU jeugdstrategie 2019–2027 en in het bijzonder op de daarin opgenomen Europese jeugddoelen over «inclusieve samenlevingen» en een «duurzaam groen Europa». In de Raadsconclusies worden lidstaten uitgenodigd om aandacht te besteden aan het bevorderen van de betrokkenheid van alle jongeren bij de samenleving en waarbij ze ook nadrukkelijk worden gevraagd dit te doen op het gebied van duurzaamheid en milieu.

Gesteld wordt dat jongeren krachtige aanjagers van verandering en innovatie kunnen zijn, dat ieder kind / jongere het recht heeft om vrijelijk zijn mening te kunnen uiten en dat het belangrijk is kwetsbare groepen in de samenleving mondiger te maken. De mate van betrokkenheid hangt af van verschillende factoren, zoals toegang tot informatie, sociale status en geografie. Verschillende groepen jongeren hebben verschillende soorten aanmoediging en ondersteuning nodig om deel te nemen aan de ontwikkeling van de samenleving. De conclusies wijzen mede daarom ook op de mogelijke rol van het jongerenwerk en het gebruik van bestaande programma's, zoals Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps. De uitkomsten van de EU Jongerendialoog (een belangrijk participatiemechanisme voor jongeren in de EU) zijn ook in de tekst opgenomen.

In de Raadsconclusies worden lidstaten en de Europese Commissie gevraagd onder andere aandacht te besteden aan jongerenparticipatie (in het bijzonder die van jongeren in minder kansrijke situaties); aandacht te hebben voor rechten, welzijn en mentale gezondheid van jongeren; de betrokkenheid van jongerenwerk; en om aandacht te hebben voor een duurzame infrastructuur.

Er wordt gewezen op de uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden, bijvoorbeeld via *peer-learning* op het gebied van inclusie en duurzaamheid, het inzetten van bestaande middelen en mogelijkheden zoals de Europese jongerensite met toegankelijke informatie over EU-beleid en programma's over o.a. duurzame ontwikkeling en klimaatverandering.

Achtergrond

Bevordering van jongerenparticipatie is één van de beginselen van de EU-Jeugd Strategie (2019–2027). Deze strategie heeft tot doel de betrokkenheid van jongeren in Europa bij het vormgeven van de samenleving en de politiek te ondersteunen. Met dit in gedachten wordt rekening

gehouden met de mening van jongeren via bijvoorbeeld de EU Jeugddialoog en de opgenomen EU jeugd-doelen.

Jongerenparticipatie gaat over het hebben en uitoefenen van rechten, kansen, gelijke toegang, ondersteuning en verantwoordelijkheden om deel te nemen en beslissingen te beïnvloeden. En ook om deel te nemen aan activiteiten die bijdragen aan het versterken van een samenleving die gebaseerd is op de waarden van de Europese Unie. Het is belangrijk om hierbij te kijken naar alle zaken die jongeren aangaan, waaronder ook hun betrokkenheid op onderwerpen als duurzame ontwikkeling en klimaat.

De Raadsconclusies zijn **niet** bindend en de aanbevelingen in de tekst kunnen vooral gezien worden als uitnodigingen aan lidstaten, de Europese Commissie, jongerenorganisaties en het jongerenwerk.

Inzet Nederland

Nederland vindt jongerenparticipatie van alle jongeren van belang, evenals het feit dat jongeren in staat worden gesteld op zinvolle wijze deel te nemen aan beslissingen over zaken die hen aangaan. Daarbij wordt ook het belang van de sociale dimensie, en meer specifiek die in relatie tot een duurzame groene samenleving, erkend. Daartoe bestaan in Nederland ook diverse initiatieven zoals bijvoorbeeld de jongerenparticipatie-tool van de Jongeren-milieuraad en de recente wijziging van artikel 1 van de Grondwet, waarmee handicap en seksuele gerichtheid toegevoegd zijn als discriminatiegronden.

Ook vindt Nederland het belangrijk dat er aandacht is voor mentale gezondheid in de Raadsconclusies.

Nederland pleit ervoor dat de Raadsconclusies rekening houden met diversiteit in bevoegdheden binnen lidstaten en het subsidiariteitsbeginsel.

Indicatie krachtenveld Raad

Naar verwachting zullen de lidstaten akkoord gaan. Alle lidstaten erkennen het belang van *de sociale dimensie van een duurzaam Europa voor jongeren* en kunnen zich vinden in dit voorstel voor de Raadsconclusies.

Raadsresolutie over de resultaten van de 9^e cyclus van de EU Jongerendialoog

Inhoud

De Resolutie sluit o.a. aan op de bestaande EU jeugdstrategie 2019–2027, de bijbehorende EU jeugd-doelen, eerder afgestemde resolutie over de opzet van het participatiemechanisme EU Jongerendialoog en de resultaten uit vorige cycli van de EU Jongerendialoog. Lidstaten en de Commissie worden uitgenodigd om de bevindingen uit de EU Jongerendialoog in ogenschouw te nemen bij het ontwikkelen en implementeren van jongerenbeleid.

De uit de 9^e cyclus van de EU Jongerendialoog voortgekomen aanbevelingen zijn in de tekst opgenomen. Deze gaan onder andere over toegankelijke (jongerenvriendelijke en -relevante) informatie en transparantie in beleid inzake duurzaamheid en klimaat, het belang van niet-formeel en formeel leren bijvoorbeeld via participatie via vrijwilligerswerk en leermobiliteit, lokale adviesraden, infrastructuur, actie en empowerment voor iedereen en dus de mogelijkheid voor alle jongeren – dus ook voor jongeren uit minder kansrijke situaties – om te participeren.

Achtergrond

De 9^e cyclus van de EU Jongerendialoog, getiteld «Samen aan de slag voor een Duurzaam en Inclusief Europa» (*Engaging Together for a Sustainable and Inclusive Europe*), vond plaats tijdens het trio-voorzitterschap van Frankrijk, Tsjechië en Zweden. De voorliggende resolutie is gebaseerd op de bijdragen van Europese jongeren (onder andere verkregen via enquêtes, evenementen en workshops) en de resultaten die zijn opgehaald tijdens de drie voorzitterschappen. Frankrijk legde het accent op betrekken van jongeren als facilitators voor verandering om de leefomgeving te beschermen, Tsjechië op de intergenerationale dimensie van jeugd om dialoog en sociale cohesie te bevorderen, en Zweden op het belang van de sociale dimensie van een duurzaam Europa voor jongeren.

Naast aandacht voor inhoud is de resolutie ook bedoeld om te blijven werken aan de kwaliteit van het participatiemechanisme EU Jongerendialoog, waaronder (het functioneren van) de nationale werkgroepen en INGYO's (International Non-Governmental Youth Organisations), verspreiden van informatie, werkmethoden, het verder ontwikkelen van het EU Jongerenportaal en het voortzetten van de goede praktijken uit het Europees Jaar van de Jeugd 2022.

Het overkoepelende thema van het volgende trio-voorzitterschap (Spanje, België en Hongarije) wordt «*We Need Youth*» ofwel: «We hebben iedereen nodig. Zeker óók jongeren!»

Inzet Nederland

Nederland vindt het stimuleren van betrokkenheid van alle jongeren bij de samenleving belangrijk. Daaronder valt ook aandacht voor het stimuleren van een duurzaam en inclusief Europa. Nederland vindt het ook belangrijk dat er samen met jongeren gewerkt wordt aan deze onderwerpen. Daarnaast is het van belang dat de richtsnoeren in deze raadsresolutie geen verplichtend karakter hebben.

Deze punten komen nu voldoende naar voren in de tekst. Nederland kan dan ook instemmen met de Raadsresolutie.

Indicatie krachtenveld Raad

Naar verwachting zullen de lidstaten akkoord gaan. De onderwerpen «betrekken van jongeren als facilitators voor verandering om de leefomgeving te beschermen» en de «intergenerationele dimensie van jeugd om dialoog en sociale cohesie te bevorderen» zijn tijdens het Franse en Tsjechische voorzitterschap al aan bod gekomen en afgestemd. Ook het door het Zweedse voorzitterschap ingestoken onderwerp «belang van de sociale dimensie van een duurzaam Europa voor jongeren» is positief ontvangen door de lidstaten.

Hiernaast zijn de onderwerpen in lijn met de eerder aangenomen EU Jongerenstrategie 2019–2027, de daarin opgenomen EU Jongerendialoog en de EU Jeugddoelen (waaronder EU Jeugddoelen drie «inclusieve samenlevingen» en tien «duurzaam groen Europa»).

Raadsresolutie EU-Jongerenstrategie Werkplan 2022–2024, als onderdeel van de EU Jeugdstrategie 2019–2027

Inhoud

De Resolutie geeft de inzet weer van twee trio-voorzitterschappen voor de implementatie van de EU-Jongerenstrategie, in de periode 2022–2024. Het inmiddels afgeronde trio-voorzitterschap (Frankrijk, Tsjechië en Zweden) heeft zich gericht op «Samen aan de Slag voor een Duurzaam en Inclusief Europa» (*Engaging Together for a Sustainable and Inclusive Europe*) en op EU Jeugddoel 3 (*Inclusive Societies*) en 10 (*Sustainable Green Europe*). Het aankomende trio-voorzitterschap (Spanje, België en Hongarije) richt zich op de boodschap «We Need Youth» ofwel: «We hebben iedereen nodig. Zeker óók jongeren!» En meer specifiek op EU Jeugddoel 3 (*Inclusive Societies*), 6 (*Moving rural youth forward*) en 9 (Space and participation for all).

Achtergrond

De EU-Jongerenstrategie 2019–2027 volgt driejaarlijkse werkperiodes die elk twee trio-voorzitterschappen omvatten. Ieder EU-Werkplan presenteert de prioriteiten en activiteiten van deze werkperiodes en dient aan te sluiten bij de leidende principes en prioriteiten van de EU-Jongerenstrategie. Het EU-Werkplan is een instrument dat fungeert als kompas dat lidstaten en de Commissie ondersteunt bij het bereiken van de doelen van de EU-Jongerenstrategie. De Europese Commissie kan ten behoeve van de uitwerking bestaande instrumenten inzetten zoals de Europese Jeugddialoog, de -portal, de -jeugdcoördinator en informatie bijhouden via de Youth Wiki. En via diverse activiteiten zoals *peer learnings*, expert groepen en de jeugd programma's Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps voor uitwisseling zorgen. Ook de uitkomsten uit het eerdere Europese Jaar v.d. Jeugd kunnen benut worden.

Inzet Nederland

Nederland hecht belang aan gelijke kansen voor alle jongeren en aan hier samen met jongeren aan werken. Nederland verwelkomt ook de eerder aangenomen EU-Jeugddoelen in de EU-Jongerenstrategie. Daarnaast vindt Nederland het belangrijk dat de Raadsresolutie geen verplichtend karakter heeft.

Deze punten komen voldoende naar voren in de Raadsresolutie over het EU-Werkplan 2022–2024. Nederland kan instemmen met de Resolutie.

Indicatie krachtenveld Raad

Naar verwachting zullen de lidstaten akkoord gaan. Het EU-Werkplan omvat deels een terugkoppeling van al eerder afgestemde onderwerpen en verder voornemens voor de komende periode. Allen in lijn met de eerder aangenomen EU-Jongerenstrategie 2019–2027.

Beleidsdebat Duurzaamheid en inclusie

Doel en Inhoud Raadsbehandeling

De achtergrondstukken voor het beleidsdebat zijn nog niet gepubliceerd door het Zweedse voorzitterschap. Naar verwachting wil Zweden met het verkennende beleidsdebat de lidstaten vragen naar hun bevindingen met betrekking tot de onderwerpen inclusie en duurzaamheid, gerelateerd aan jongerenparticipatie.

Dit sluit aan bij de gekozen prioriteit zoals gereflecteerd in eerdergenoemde Raadsconclusies over dit thema en dus in het bijzonder de daarin opgenomen Europese jeugddoelen over «inclusieve samenlevingen» en «duurzaam groen Europa».

Inzet Nederland

Nederland kan – *in lijn met de Raadsconclusies inzake de sociale dimensie van een duurzaam Europa voor jongeren* – aangeven het belang van jongerenparticipatie van alle jongeren te ondersteunen. Daarnaast kan Nederland het belang onderstrepen dat jongeren in staat worden gesteld op zinvolle wijze deel te nemen aan beslissingen over zaken die hen aangaan. Daarbij erkent Nederland ook het belang van de sociale dimensie, en meer specifiek die in relatie tot een duurzame groene samenleving.

Nederland zal daarbij een aantal nationale initiatieven die hierop aansluiten benoemen. Zoals de jongerenparticipatietool van de Jongerenmilieuraad en de recente wijziging van artikel 1 van de Grondwet waarmee handicap en seksuele gerichtheid toegevoegd zijn als discriminatiegronden. Tevens kan ook het jaarlijkse Nationaal Jeugddebat genoemd worden.

Mocht het debat meer specifiek ingaan op voorbeelden van participatie van jongeren in kwetsbare situaties, dan kan Nederland voorbeelden inbrengen gericht op jongeren met een beperking, aandacht voor mentale gezondheid of bijvoorbeeld het betrekken van jongeren bij de beleidsontwikkelingen rondom de gesloten jeugdhulp.